

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลชัย รัตนสกาวงศ์. รัฐธรรมนูญสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน : 4 ประเด็นสำคัญ. เอกสาร
ประกอบการสัมมนา-ประสบการณ์ต่างประเทศในการปฏิรูปการเมือง ณ โรงแรม
รอยัล คลีฟ บีช พัทยา ในระหว่างวันที่ 17-19 มีนาคม พ.ศ. 2540.
- กมลชัย รัตนสกาวงศ์. ๘๖ รัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาความคดีรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538
- กมลชัย รัตนสกาวงศ์. หลักกฎหมายปกครองเยอรมัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม,
2537.
- กระมล ทองธรรมชาติ. วัฒนาการของระบอบรัฐธรรมนูญไทย. กรุงเทพมหานคร : ดวงดี
การพิมพ์, 2524.
- แก้วสรร อติโพธิ. สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย. ใน รวมสารรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย. กรอบความคิดหลักในการเรียบเรียงบทบัญญัติร่างรัฐ
ธรรมนูญตามแนวรัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism). กรุงเทพมหานคร:
กองกรรมาธิการ สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2537, 2 เล่ม.
- คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ, 2540.
- คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ. สรุปผลการประชุมการยกร่างรัฐธรรมนูญของคณะทำงาน
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ณ โรงแรม อิมพีเรียล ควีนส์ปาร์ค
ระหว่าง วันที่ 17-20 เมษายน พ.ศ. 2540.
- คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ. สรุปผลการประชุมยกร่างรัฐธรรมนูญ ณ โรงแรมรอยัล
คลีฟ บีช พัทยา ระหว่างวันที่ 21-27 เมษายน พ.ศ. 2540.
- คณิต ณ นคร. รัฐธรรมนูญกับการตรวจสอบกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. ใน รวมสารรัฐ
ธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- คณิน บุญสุวรรณ. กระบวนการทำงานของระบบรัฐสภาในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่. ใน รวมสาร
รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- คุณวุฒิ ดันตระกูล. บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยตุลาการรัฐธรรมนูญที่ 1/2513. วิทยานิพนธ์
ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2532.
- โคทม อาริยา. การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อพรรค. มติชน (9 มกราคม 2542): หน้าพิเศษ

1-4

จรัส ดิษฐาอภิชัย. แนวทางอารยดเครื่องรัฐสภาไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา, 2540.

จรรยา สุภาพ, สุจิต บุญบงการ, พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทัย และอรณี นวลสุจร. กววมืองกวรปดครงยุโรป. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523

จเร พันธุ์เปรื่อง. การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูปการเมือง. รัฐสภาสาร 10(ตุลาคม 2539): 9-24.

เจอร์ร็ลด์ แอล เคอร์ติส. กววมืองแบบญี่ปุ่น. แปลโดย ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์ และไชยวัฒน์ คำชู. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ : บทวิเคราะห์ ใน รวมบทความทางวิชาการ เนื่องในโอกาส ครบรอบ 80 ปี ศาสตราจารย์ ไพโรจน์ ชัยนาม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

ชัยอนันต์ สมุทวานิช. การเลือกตั้งพรรคการเมือง รัฐสภาและคณะทวาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2534.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายปัญหาชั้นสูงในกฎหมายมหาชน 1 ชั้นปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

ชาญชัย แสวงศักดิ์ และบวรศักดิ์ อุวรรณโณ. การปฏิรูปการเมืองฝรั่งเศส ข้อคิดในการปฏิรูปการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2540.

ณรงค์ ใจหาญ. หลักประกันสิทธิของประชาชนในคดีอาญาใหม่ : ปัจจุบันและทศวรรษหน้า (2540 -2550). บทบัณฑิตย 53(มิถุนายน 2540) : 70-94.

ณรงค์ ใจหาญ และคณะ. รายงานการศึกษาวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง สิทธิผู้ต้องหา จำเลย และผู้ต้องโทษในคดีอาญา เสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2540.

ดับเบิลยู ไพร่มัน. ปรัชญากฎหมายธรรมชาติ เอกสารประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. พิมพ์ ทศนียานนท์ แปล. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์

เดโช สวานานนท์. จดหมายเหตุฉบับย่อ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. ใน รวมสวระรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.

องชาติ รัตนวิชา. การตรวจสอบทางการเมือง. ใน รวมสวระรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. คณะนิติศาสตร์ ภาควิชากฎหมายมหาชน. ปัญหารัฐธรรมนูญและสถาบันการเมืองในสววการณปัจจุบัน. เอกสารสรุปผลการสัมมนาวิชาการระดับประเทศ ในวาระครบรอบ 50 ปี แห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มิตรณการพิมพ์, 2527.

- อัชชา ร่มรื่นสุขารมย์. ปัญหาเสถียรภาพของฝ่ายบริหารในระบบรัฐธรรมนูญไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฝรั่งเศส...ข้อคิดเพื่อถกปรับปรุงกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา, 2541.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. ถกรัฐธรรมนูญ 2540. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายศึกษา,
2540
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. ระบบการออกเสียงแสดงประชามติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกอง
ทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- เนตรทราย ตั้งจรศักดิ์. บทบาทและโครงสร้างของสถาบันตรวจเงินแผ่นดิน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายกับทางเลือกของสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
นิติธรรม, 2537.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. คำอธิบายกฎหมายมหาชน (เล่ม 1).....วิวัฒนาการทางปรัชญาและ
ลักษณะของกฎหมายมหาชนยุคต่างๆ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม,
2537.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน เล่ม 2 กวแบ่งแยกกฎหมายมหาชน-เอกชน และ
พัฒนาการกฎหมายมหาชนในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
นิติธรรม, 2537.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
นิติธรรม, 2538.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ภาพรวมรัฐธรรมนูญฉบับใหม่. ใน รวมสาระรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ระบบการตรวจสอบทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. กฎหมายพรรคการเมืองเยอรมัน. วารสารนิติศาสตร์. 19 (มิถุนายน
2532) : 132-145.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. กฎหมายเลือกตั้งเยอรมัน. วารสารนิติศาสตร์. 17 (กันยายน 2530) :
1-34.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. การใช้และการตีความรัฐธรรมนูญ. วารสารนิติศาสตร์ 19 (มีนาคม
2532) : 1-30.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. การปรับปรุงระบบพรรคการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย, 2538.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. คำอธิบายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ รัฐธรรมนูญเยอรมัน.
กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์, 2535.

- บุญเลิศ คชายุทธเดช. สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชน. ใน รวมสวธะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- ประกอบ หุตะสิงห์. การปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญไวมาร์ของไรชเชอร์มัน. บทนำพิเศษ. เล่มที่ 13 ตอนที่ 1 (มีนาคม 2484) : 1120-1141.
- ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์. การกระจายอำนาจและการปฏิรูปการเมืองในเกาหลี. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์. ญี่ปุ่นปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2537.
- ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์. ศึกษาการป้องกันปัญหาการซื้อเสียงจากญี่ปุ่น. มติชน (21 ตุลาคม 2540) : 17.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. นิติปรัชญา. ภาค 2. บทนำทางประวัติศาสตร์ เอกสารประกอบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มิตรรนาการพิมพ์, 2526
- พงศ์เทพ เทพกาญจนา. ศาสดารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน. ใน รวมสวธะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- พูนศักดิ์ ใสสารวง. รูปแบบและวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- ไพโรจน์ ชัยนาม. คำอธิบายกฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ (โดยสังเขป) เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พานิชศุภผล, 2488.
- ไพโรจน์ ชัยนาม. สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญของต่างประเทศ กับระบอบการปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.
- โกคิน พลกุล. ความหมายของกฎหมายรัฐธรรมนูญ และประวัติรัฐธรรมนูญไทย. วารสารอักษร 7 (ธันวาคม 2527) : 38-61.
- โกคิน พลกุล. ปัญหาและข้อคิดของเรื่องในรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์พลชัย, 2539.
- โกคิน พลกุล. ระบบเลือกตั้ง. วารสารนิติศาสตร์ 13 (2526) : 65.
- มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541.
- รายงานการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ 4/2516 วันพุธที่ 7 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2516
- รายงานการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ 6/2521 วันที่ 5 มกราคม พุทธศักราช 2521.
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ 14/2540 วันอังคารที่ 8 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540

- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 15 (เป็นพิเศษ)/2540 วันพุธ 9 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540.
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 19/2540 วันอังคารที่ 15 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540.
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 20/2540 วันพุธที่ 16 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540.
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 22 (เป็นพิเศษ)/2540 วันศุกร์ที่ 18 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540.
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 23/2540 วันจันทร์ที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 24/2540 วันอังคารที่ 22 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540.
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 25 (เป็นพิเศษ)/2540 วันพุธที่ 23 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540
- รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ. ครั้งที่ 26 (เป็นพิเศษ)/2540 วันศุกร์ที่ 25 กรกฎาคม พุทธศักราช 2540.
- บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ 24/2517 วันจันทร์ที่ 10 มิถุนายน พุทธศักราช 2517.
- สำนักงานเลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ. หนังสือนารายงานของคณะกรรมการ และร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2 เล่ม.
- ลิขิต อีรวะคิน. คณะรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญ 2540. ใน รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541
- ลิขิต อีรวะคิน. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธรรมสาร, 2538.
- วิษณุ เครืองาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2530.
- วิชัย ตันศิริ. รัฐธรรมนูญตะวันตกและไทย : กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์ และกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน, 2536.
- วิรัตน์ เนยสูงเนิน. กระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่. รัฐสภาสาร 10(ตุลาคม 2539) : 25-38.

- สภาร่างรัฐธรรมนูญ. กรอบเบื้องต้นร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. เอกสารประกอบกระบวนการ
การรับฟังความคิดเห็น เพื่อการมีส่วนร่วมกำหนดรัฐธรรมนูญโดยประชาชน,
2540.
- สภาร่างรัฐธรรมนูญ. ประชาชนได้อะไรจาก(ร่าง)รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ
ประชาชน, 2540.
- สภาร่างรัฐธรรมนูญ. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช.....พร้อมด้วยรายงาน
ของคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธ
ศักราช..... กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ
(2 เล่ม), 2540.
- สภาร่างรัฐธรรมนูญ. สรุปผลการจัดทำประชาพิจารณ์ระดับจังหวัด. 4 เล่ม, 2540.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. การปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน. ใน รวม
สวระรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน.
วารสารธรรมศาสตร์ 24 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2541) :157-181.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย, 2538.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. ตุลอกรรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. วุฒิสภาไทย : เพื่อประชาธิปไตยหรือเพื่อใคร?. รหัส 2528. กรุงเทพมหา
นคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : 37-48.
- สมยศ เชื้อไทย. รัฐธรรมนูญกับประชาธิปไตย : ความหมายและความสัมพันธ์. วารสาร
นิติศาสตร์. 13 (2526) : 107-122.
- สมเกียรติ อ่อนวิมล. การจัดสรรคลื่นความถี่ วิทยุ โทรทัศน์ และการโทรคมนาคม. ใน รวม
สวระรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. เอกสารสรุปสาระสำคัญของสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ เรื่องเขตอำนาจศาล
รัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2540. จัดโดย มูลนิธิพัฒนาข้าราชการ.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6)
พุทธศักราช 2539. นิตยบัญญัติ 18 (กันยายน 2540): 1-229.
- สำนักเลขาธิการวุฒิสภา. สรุปประเด็นการสัมมนาของสมาชิกวุฒิสภาเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ
ฉบับใหม่. กรุงเทพมหานคร. 2540
- สำนักงานเลขาธิการศาลฎีกา. รายงานวรรณคดีและวิเคราะห์ร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
ศาล จัดทำโดย คณะกรรมการศึกษาและวิเคราะห์ร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่
เกี่ยวกับศาล เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน (ก.ร.ศ.), 2540.
- สุจิต บุญบงการ. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. ใน รวมสวระรัฐ

- ธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- สุนีย์ อธิมุติภาพ. กวรวร้งรัฐธรรมนูญ.2492. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชา
การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุรพล นิติไกรพจน์. ระบบควบคุมตรวจสอบรัฐบาลท้องถิ่นที่เหมาะสม. กรุงเทพมหานคร
: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- สุรินทร์ สุทธิดำรงธรรม. วิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- หยุด แสงอุทัย. หลักรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้งทั่วไป. คำบรรยายชั้นปริญญาโท คณะ
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2513.
- อมร จันทรสมบูรณ์. ศาลรัฐธรรมนูญ (หรือตุลาการรัฐธรรมนูญ) ในหนังสือครบรอบ 84
ปี ศวสตราจารย์ จิตติ...ดิงศภักดิ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.
- อมร จันทรสมบูรณ์. การปฏิรูปการเมือง...คอนสตีติวชันแนลลิสม์...ทางออกของประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด, 2539.
- อมร จันทรสมบูรณ์. การปฏิรูปการเมือง...จะเกิดขึ้นได้จริงหรือไม่ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- อมร จันทรสมบูรณ์. รวมบทความเกี่ยวกับโครงสร้างและกลไกของกฎหมายของรัฐธรรมนูญ
ในทัศนะของ...ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบาย
ศึกษา, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.
- อรรถเวทียูนิ, หลวง. ประวัติรัฐสภาอังกฤษ. บทบัณฑิตย 13(2484): 200-218
- อเล็กซานเดอร์ แฮมิลตัน; เจมส์ เมดีสัน และจอห์น เจย์. เดอะเฟเดอรัลลิสต์เปเปอร์ เอกสาร
ความคิดทางการเมืองอเมริกัน. สมบัติ จันทรวงค์, ชัยวัฒน์ สถาอานันท์เกษียร
, เตชะ พีระ, วิกิจ สุขสำราญ และสุวรรณา วงศ์ไวยวรรณ แปล.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- อัจฉราพร กมุทพิสมัย. การเปิดอภิปรายทั่วไป. จุลสารไทยคดีศึกษา 14(พฤศจิกายน -
มกราคม 2541): 30-44.
- ยัชฎางค์ ปาณีกบุตร. แนวคิดเกี่ยวกับกรปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบาย
ศึกษา, 2540.
- เอ็ม. เจ. ฮาร์มอน. ความคิดทางการเมืองจากเบลโดถึงปัจจุบัน เสน่ห์ จามริก แปล. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 3 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.

ภาษาอังกฤษ

- Andrews, William G. *Constitutions and Constitutionalism*. 2 ed. New Jersey : D. Van Nostrand Company, Inc., 1963.
- Barendt, Eric. Separation of Powers and Constitutional Government. *Public Law Winter*(1995): 599-619.
- Battis, Ulrich. *Political Parties in Germany*. A prepared for the Seminar on Foreign Experiences on Political Reform. Royal Cliff Beach Hotel March 17 -19 1997.
- Battis, Ulrich. *The Electoral System of the Federal Republic of Germany*. A prepared for the Seminar on Foreign Experiences on Political Reform. Royal Cliff Beach Hotel March 17 -19 1997.
- Elkin, Stephen L. and Soltan, Karol Edward. *A New Constitutionalism Designing Political Institutions for a Good Society*. Chicago : The University of Chicago Press, 1993.
- Elster, Jon and Slagstad, Rune (ed.). *Constitutionalism and Democracy*. Cambridge: Cambridge University Press, 1988.
- Goldwin, Robert and Kaufman, Art (ed.). *Constitution Makers constitution making the experience of eight nations*. Washington, D.C: American Enterprise Institute for Public Policy Research, 1983
- Griffin, Stephen M. *Constitutionalism in the United States: From Theory to Politics*. *Oxford Journal of Legal Studies*. Spring (1990):200-219.
- Griffin, Stephen M.. *The Problem of Constitutional Change*. *Tulane Law Review*. (June 1996) : 2121-2168.
- Friedrich, Carl. J.. *Constitution and Constitutionalism*. *International Encyclopedia of the Social Science*. Reprint ed. New York: The Macmillan Company & The Free Press.3(1972.): 318-326.
- Friedrich, Carl. J. *Constitutional Government and Democracy: Theory and Practice in Europe and America*. Rev. ed. Boston: Ginn and Company, 1950.
- Henkin Louis. *Constitutionalism, Democracy, and Foreign Affairs*. New York : Columbia University, 1990
- Hucko, Elmar M. *The Democratic Tradition Four German Constitutions*. Oxford : Oxford University Printing House, 1987.

Jichi Sogo Center. Election_System.in_Japan. Tokyo : Jichi Sogo Press, 1996.

Kawato, Sadafumi. Political_Reform.in_Japan. A prepared for the Seminar on Foreign Experiences on Political Reform. Royal Cliff Beach Hotel March 17 -19 1997.

Kommers Donald P. The_Constitutional_Jurisprudence_of_The_Federal_Republic_of_Germany. Mcilwain, Charles H. Constitutionalism.Ancient.and.Modern. Rev. ed. New York: Cornell University Press, 1947.

Pennock, Roland J. and Chapman, John W. Constitutionalism. New York : New York University Press, 1979.

Yile, M.J.C. .Constitutionalism_and_Separation_of_Powers. 2 ed. Oxford : Oxford University Press, 1969.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

1. รายชื่อสมาชิกสภาข้าราชการครู

1. นายกมล สุขคะสมบัติ
2. ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ
3. ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม
4. นายเกษม พันธุ์รัตน์
5. นายเกษม ศิริสัมพันธ์
6. นายแก้วสรร ยดีโพธิ์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมศ ชวัญเมือง
8. นายโกศล ศรีสังข์
9. ศาสตราจารย์เขียน อีระวิทย์
10. ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร
11. นายคณิน บุญสุวรรณ
12. นายครุฑิต สุขุมินท
13. นายแคล้ว นรปติ
14. นายจรัส ใจสมัน
15. นายจัตวา กลิ่นสุนทร
16. นายจำนงค์ พิณสาย
17. นายเฉลิม พรหมเลิศ
18. นายชงค์ วงษ์จันทร์
19. พลตำรวจเอก ชาญ รัตนธรรม
20. นายชานนท์ สุวสิน
21. นายเดโช สวานานนท์
22. นายถาวร จันทร์สม
23. นายทวีช กลิ่นประทุม
24. นายทองใบ ทองเป่าดี
25. นายธงชาติ รัตนวิชา
26. รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ
27. นายธรรมบุญ มงคล
28. ศาสตราจารย์ธรรมบุญ ลัดพลี
29. นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง
30. นายธีรศักดิ์ กีฬา
31. นายจำมุดดีน อูมา
32. นายนิตินัย นาคทรพรพ
33. นายนิเวศ พันธุ์เจริญวรกุล
34. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
35. นายบัวพรหม อีร์กัลยาณพันธ์
36. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช
37. นายประชุม ทองมี
38. นายประดั่ง ปรีชญากร
39. ศาสตราจารย์ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
40. นายประเทือง คำประกอบ
41. พลตำรวจเอก ประมาณ อติเรกสาร
42. นายประวิทย์ เจนวนิระนนท์
43. นายประวิทย์ ทองศรีนุ่น
44. นายประสพพร พาทยกุล
45. นางปราณี วชิราศรีศิริกุล
46. พันตรี ปรีดา นิสสัยเจริญ
47. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ดา
48. นายเปลียน เกตุทอง
49. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
50. นายพนัส จันทรสุรินทร์
51. นายพนัส ทศเนียนนท์
52. นางพวงเล็ก บุญเชียง
53. นางพันทิพย์ สีสากรณ์
54. นายพินิจ อัครโกวิทกรณ
55. นายพูนสวัสดิ์ พุทธศิริ
56. นายเพชร แก่นเมือง
57. นายไพบูลย์ ชมาฤกษ์
58. นางยุพา อุดมศักดิ์
59. ศาสตราจารย์ลิขิต อีระเวคิน
60. นายวรพจน์ ณ นคร

61. นายวรพจน์ วงศ์สง่า	62. นายวิศัลย์ โฆษิตานนท์
63. รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แทน	64. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง
65. นายสงวน พงษ์มณี	66. นายสนั่น อินทรประเสริฐ
67. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล	68. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
69. พันเอก สมคิด ศรีสังคม	70. ร้อยตรี สมนึก ชูวิเชียร
71. นายสมรรค ศิริจันทร์	72. นายสวัสดิ์ คำประกอบ
73. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์	74. นายสามารถ แก้วมีชัย
75. นายสำรวย ฉิมฉวี	76. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ
77. นายสุทธินันท์ จันทร์	78. นายสุนทร ทิพย์มณี
79. นางสุนี ไชยรส	80. นายสุบิน สินไชย
81. นาวาโท สุรินทร์ แสงสนิท	82. นายเสรี สุวรรณภานนท์
83. นายเหม สุโลมาน	84. นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์
85. นายองอาจ หล้าอุบล	86. นายอนันต์ บูรณวิช
87. นายอนันต์ ผลอำนวย	88. นายอภิรักษ์ เมตตาริกานนท์
89. ศาสตราจารย์อมร รักษาสัตย์	90. นายอานันท์ ปันยารชุน
91. ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์	92. นายอำนวย นาครชตะอมร
93. ศาสตราจารย์อุกฤษ มงคลนาวิน	94. พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์
95. นายอุตร กามา	96. นายอุทัย พิมพ์ใจชน
97. นางสาวอุทัยวรรณ ตำรงกิจการวงศ์	98. นายเอก วรรณทอง
99. นายเอนก สิทธิประศาสน์	

ต่อมาที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ได้ลงมติเลือกตั้ง นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ แทน ศาสตราจารย์อุกฤษ มงคลนาวิน ซึ่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง เพราะลาออก และรองศาสตราจารย์มนตรี รูปสุวรรณ เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ แทน นายทองใบ ทองเปาด์ ซึ่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงเพราะลาออก.

2. รายชื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

1. นายอานันท์ ปันยารชุน	2. นายเกษม ศิริสัมพันธ์
3. ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร	4. พลตำรวจเอก ประमाण อติเรกสาร
5. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	6. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
7. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	8. นายคณิน บุญสุวรรณ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมศ ชวัญเมือง	10. ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ

11. นายโกศล ศรีสังข์	12. ศาสตราจารย์เขียน อีระวิทย์
13. นายเดโช สวานานนท์	14. นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ
15. นายธงชาติ รัตนิษา	16. นายประชุม ทองมี
17. นายประดั่ง ปรีชญากร	18. นายพนัส ทศนียานนท์
19. ศาสตราจารย์ลิขิต อีระเวคิน	20. รองศาสตราจารย์ วิสุทธิ์ โพธิแท่น
21. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล	22. พันเอก สมคิด ศรีสังคม
23. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	24. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ
25. นายสุทธีนันท์ จันทระ	26. นางสุนี ไชยรส
27. นายเสรี สุวรรณภานนท์	28. ศาสตราจารย์อมร รักษาสัตย์
29. นายเอนก สิทธิประศาสน์	

3. รายชื่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ 1 ว่าด้วย “สิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของพลเมือง” และ “คำปรารภ” ประกอบด้วย

1) นายพนัส ทศนียานนท์	ประธานคณะกรรมการ
2) รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	อนุกรรมการ
3) รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ	อนุกรรมการ
4) นายแก้วสรร อติโพธิ	อนุกรรมการ
5) รองศาสตราจารย์วิษณุ วัลญญ	อนุกรรมการ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ 2 ว่าด้วย “การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ” ประกอบด้วย

1) ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร	ประธานคณะกรรมการ
2) นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา	อนุกรรมการ
3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมศ ชวัญเมือง	อนุกรรมการ
4) รองศาสตราจารย์วรพจน์ วิศรุตพิชญ์	อนุกรรมการ
5) รองศาสตราจารย์กมลชัย รัตนสกาววงศ์	อนุกรรมการ
6) นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์	อนุกรรมการ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ 3 ว่าด้วย “สถาบันการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมือง” และ “การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ” ประกอบด้วย

1) นายเกษม ศิริสัมพันธ์	ประธานคณะกรรมการ
2) ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	อนุกรรมการ

3) นายคณิน บุญสุวรรณ	อนุกรรมการ
4) รองศาสตราจารย์วรพจน์ วิศรุตพิชญ์	อนุกรรมการ
5) รองศาสตราจารย์วิชฌ วรรณ	อนุกรรมการ

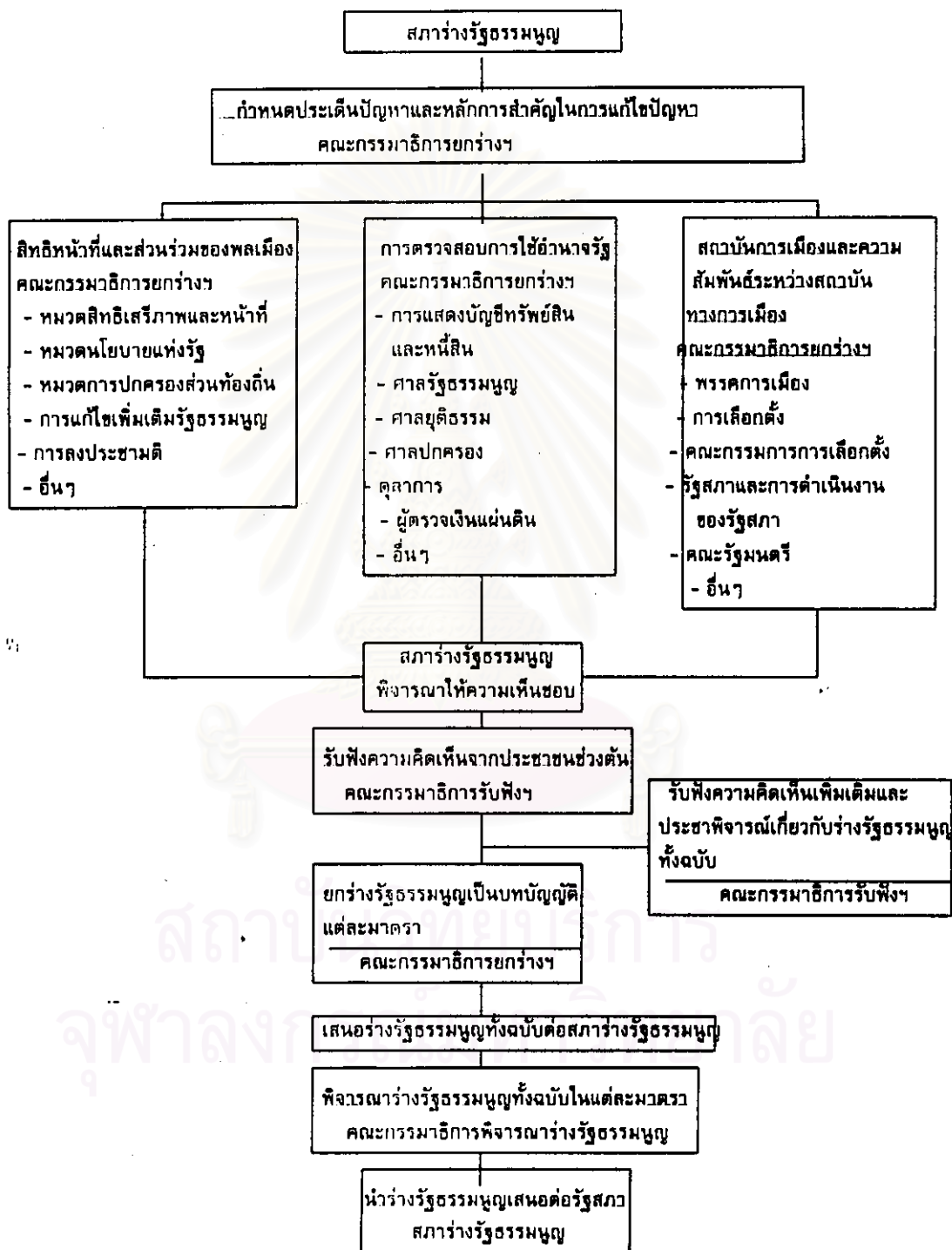
4. คณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

1. ศาสตราจารย์กรมล ทองธรรมชาติ	2. นายเกษม ศิริสัมพันธ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมศ ชวัญเมือง	4. ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร
5. นายคณิน บุญสุวรรณ	6. นายเดโช สวานานนท์
7. นายธงชาติ รัตนิชา	8. รองศาสตราจารย์ธทอง จันทรางศุ
9. นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง	10. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
11. นายบัวพรหม อีร์กัลยาณพันธ์	12. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช
13. นายประชุม ทองมี	14. นายประดิ่ง ปรีชญางกูร
15. ศาสตราจารย์ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี	16. นายประวิทย์ เจนวีระนนท์
17. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์	18. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
19. นางพินทิพย์ ลีลาภรณ์	20. นายพินิจ อัครโกวิทกรณ
21. ศาสตราจารย์ลิขิต อีร์เวคิน	22. นายวรพจน์ วงศ์สง่า
23. นายวิศัลย์ โฆษิตานนท์	24. รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ โพธิ์แทน
25. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง	26. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
27. ร้อยตรี สมนึก ชูวิเชียร	28. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์
29. นายสามารถ แก้วมีชัย	30. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ
31. นายสุทธีนันท์ จันทร	32. นายอานันท์ ปันยารชุน
33. พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

กระบวนการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ประวัติผู้เขียน

นางสาวลัยมาศ แก้วศรัชย์ เกิดวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2518 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2537 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต ที่ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2538.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย